

№ 29/1966.

STORA UTSKOTTETS betänkande № 29/1966 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om landskapets lån för yrkesstudier. (№ 21/1966).

Landstinget, som i ärendet fått mottaga lag- och ekonomiutskottets betänkande № 15/1966, har däröver inbegärt stora utskottets utlåtande.

Stora utskottet har behandlat ärendet och därvid beslutat omfatta det i lag- och ekonomiutskottets ovannämnda betänkande framställda avstyrkande förslaget jämte hemställningskläm, varför utskottet förty vördsamt får föreslå,

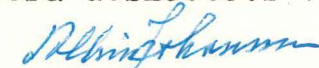
att Landstinget måtte besluta förkasta det i landskapsstyrelsens framställning ingående lagförslaget.

För den händelse Landstinget omfattar stora utskottets förslag, föreslår utskottet därjämte vördsamt

att Landstinget i samband med tredje behandlingen av det ifrågavarande lagförslaget måtte hemställa hos landskapsstyrelsen, att denna ville utreda behovet av och formerna för ett utökat ekonomiskt stöd för yrkesstudier samt om så visar sig erforderligt låta utarbета ett nytt lagförslag i enlighet med i lag- och ekonomiutskottets motivering anförda synpunkter.

Mariehamn den 24 november 1966.

På stora utskottets vägnar:

Albin Johansson
ordförande.

./ Erik Rask
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Albin Johansson, ledamöterna Uno Förbom, Gustav Adolf Boman, Edvin Östling, Philip Eklöw, Folke Woivalin, Einar Hambrudd och Lars Eriksson samt ersättarna Carl Karlsson och Vensel Grönlund.

Till Lag- och ekonomiutskottet.

Uti skrivelse n:o 1/1966 av den 24 sistlidne mars har Lag- och ekonomiutskottet, som för beredning fått mottaga Ålands landskapsstyrelses framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om landskapets lån för yrkesstudier, anhållit om lagutskottets utlåtande dels om kommuns behörighet att anslå medel för i framställningen angivet ändamål, dels om landstingets behörighet att i lag medgiva kommun rätt att använda sina medel för utgivande av studiebidrag och lån till enskilda medlemmar i kommunen.

Vad svaret på frågan i dess förra del beträffar, beror detta på en tolkning av innebörden i § 3 i landskapslagen om kommunalförvaltning i landskommunerna i landskapet Åland av den 18 april 1956 (16/1956) och § 1 i landskapslagen om kommunalförvaltning i Mariehamns stad av den 28 mars 1961 (4/1961). Dessa lagrum äro i sak likalydande, varför lagutskottet här citerar endast § 3 i landskommunernas kommunalförvaltningslag. Denna lyder: "Kommun äger enligt denna landskapslag och inom de gränser lag i övrigt utstakar vårda sina hushållnings-, ordnings- och övriga angelägenheter, såvitt desamma ej enligt gällande lag böra handläggas av annan än kommunal myndighet. (Mom. 1).

Kommun tillkommande rättigheter eller medelst lag tilldelade

uppgifter må icke frångävas densamma annorlunda än genom lag, ej heller må nya skyldigheter eller uppgifter för kommun stadgas på annat sätt. (Mom. 2.)"

Vid jämförelse med texten i motsvarande paragraf i rikets kommunallag av den 27 augusti 1948 (4 § FFS 642/1948), finner man, att rikets lag, som i övrigt till innehållet är överensstämmande med våra kommunallagar, talar om "..... vårda sina gemensamma hushållnings- o.s.v."

Annan innebörd kan icke heller inläggas i landskapslagarna, än att de avse kommuns "gemensamma" hushållningsangelägenheter o.s.v., ehuru detta icke utsagts och att endast de ärenden skola vara utslutna, som enligt lag skola handhavas av andra än kommunala myndigheter.

De prejudikat, som utskottet studerat till vinnande av stöd för tolkningen, peka åt motsatta håll, särskilt avgöranden av äldre data, men enligt vad det framgår av ett principuttalande från Stadsförbundets byrå, till vilket utskottet haft tillgång, "har flera av vårt lands städer och köpingar även på eget initiativ gått in för att stödja yrkesstudier genom att åt mindrebemedlade invånare för ifrågavarande ändamål bevilja studielån eller borgen för lån". Sådant förfaringssätt har sålunda ansetts kunna inrymmas i kommuns enligt kommunallagen stadgade allmänna kompetens.

Med denna nyare och liberalare tolkning av kommunallagens innebörd synes hinder icke möta för kommun att med stöd av gällande landskapslagar medverka till stödjande av yrkesstudier, under förutsättning att denna medverkan sker i kommunens gemensamma intresse. Frågans förra del besvaras därför jakande.

Vid sådant förhållande erfordrar den senare delen av frågan intet särskilt svar.

Mariehamn den 17 november 1966.

lagutskottets vägnar:

Jan Erik Eriksson
Jan Erik Eriksson
ordförande.

Axel Kuffschinoff
./.
Axel Kuffschinoff
sekreterare.